

Vadovaujantis Anglijos ir Velso įstatymais, Jums yra užtikrinamos šios teisės, atitinkančios Europos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją.

Žinokite savo teises:

- 1. Praneškite policijos pareigūnams, jeigu būnant policijos nuovadoje Jums reikia advokato pagalbos. Ši paslauga yra nemokama.**
- 2. Praneškite policijos pareigūnams, jeigu norite ką nors informuoti apie savo sulaikymą. Ši paslauga yra nemokama.**
- 3. Praneškite policijos pareigūnams, jeigu norite susipažinti su jų elgesio taisyklių sąvadu „Codes of Practice“.**

Viduje rasite išsamesnės informacijos apie šias teises

*Criminal
Defence Service*

The Law Society

Išsamesnė informacija policijos sulaikytiems asmenims

Prašome saugoti šią informaciją ir susipažinti su ja kiek įmanoma skubiau. Ji padės Jums priimti reikiamus sprendimus būnant policijos nuovadoje.

Jeigu Jūsų klausia apie įtariamą nusižengimą, Jūs turite teisę nieko nesakyti. Jeigu apklausiamas nepamirškite ko nors, ką vėliau teigsite teisme, tai gali pakenkti Jūsų gynybai. Viskas, ką pasakysite, gali būti panaudota parodymams.

1. Advokato pagalba

- Advokatas gali padėti ir patarti teisės klausimais.
- Jeigu Jums reikia advokato, praneškite apie tai policijos pareigūnui. Policija padės Jums susisiekti su advokatu.
- Jums būnant policijos nuovadoje, policijos pareigūnai privalo Jums leisti pasikalbėti su advokatu bet kuriuo paros metu. Ši paslauga yra nemokama.
- Jeigu Jūs nepažįstate jokio advokato arba negalite susisiekti su savuoju, galite pasikalbėti su budinčiuoju advokatu. Ši paslauga yra nemokama. Policija padės Jums su juo susisiekti. Budintysis advokatas su policija nėra susijęs.
- Galite pasitarti su savo advokatu privačiai telefonu arba jis gali būti pakviestas atvykti susitikti su Jumis policijos nuovadoje.
- Paprastai policijos pareigūnams draudžiama Jus apklausti, kol nesate pasikalbėjęs su advokatu. Kai policija pateikia klausimus, galite pareikalauti, kad šalia būtų advokatas.
- Jeigu prašote pasikalbėti su advokatu, tai nereiškia, kad esate padaręs ką nors blogo.
- Jeigu advokatas nepasirodo arba jeigu Jums reikia su juo pasikalbėti dar kartą, galite paprašyti, kad policijos pareigūnai vėl su juo susisiektų.
- Jeigu pasakėte, kad Jums advokato nereikia, o vėliau persigalvojote, praneškite apie tai policijos pareigūnui. Policija padės Jums susisiekti su advokatu.

Žr. kitoje pusėje

2. Pranešimas, kad esate sulaikytas

- Galite paprašyti, kad policijos pareigūnai su kuo nors susisiektų ir praneštų apie Jūsų sulaikymą. Ši paslauga yra nemokama. Policija susisieks su Jūsų nurodytu asmeniu kiek įmanoma skubiau.

3. Susipažinimas su policijos pareigūnų elgesio taisyklėmis

- „Codes of Practice“ yra taisyklių sąvadas, kuriame nurodyta, kaip policijos pareigūnai privalo su Jumis elgtis Jums būnant policijos nuovadoje.
- Policijos pareigūnai leis Jums susipažinti su jų elgesio taisyklėmis, tačiau tai negali užtrukti pernelyg ilgai ir trukdyti policijos pareigūnams išsiaiškinti, ar esate pažeidęs įstatymus.
- Jeigu norite susipažinti su policijos pareigūnų elgesio taisyklėmis, praneškite apie tai policijos pareigūnui.

Sulaikymo protokolas

- Jums būnant policijos nuovadoje, viskas yra fiksuojama sulaikymo protokole.
- Kai išeinatė iš policijos nuovados, Jūs, Jūsų advokatas ar Jus lydintis suaugęs asmuo gali paprašyti sulaikymo protokolo nuorašo. Policijos pareigūnai privalo Jums perduoti sulaikymo protokolo nuorašą kiek įmanoma skubiau.
- Dėl sulaikymo protokolo nuorašo galite kreiptis per 12 mėnesių nuo išėjimo iš policijos nuovados dienos.

Kaip Jumis turi būti rūpinamasi

Toliau pateikiame trumpas pastabas apie tai, ko galite tikėtis būdami policijos nuovadoje. Norėdami sužinoti daugiau, galite paprašyti policijos pareigūnų elgesio taisyklių („Codes of Practice“). Vidinėje užpakalinio viršelio pusėje rasite sąrašą, kur ieškoti išsamesnės informacijos kiekvienu klausimu. Jeigu turite klausimų, kreipkitės į policijos pareigūną.

Galimybė bendrauti

Jūs galite ne tik susisiekti su advokatu ir prašyti, kad policija informuotų ką nors apie Jūsų sulaikymą, bet ir turite teisę į vieną telefono skambutį. Pasakykite policijos pareigūnams, jeigu norite kam nors paskambinti. Be to, galite paprašyti, kad Jums duotų popieriaus ir rašiklį. Jus gali kas nors aplankyti, tačiau policijos pareigūnas turi teisę lankytojo neįleisti.

Kamera

Jeigu yra galimybė, Jums turi būti skirta atskira kamera. Ji turi būti švari, šilta ir apšviesta. Patalynė turi būti švari ir tvarkinga. Jūs turite teisę naudotis tualetu ir nusiprausti.

Drabužiai

Jeigu iš Jūsų atėmė asmeninius drabužius, policija privalo Jums skirti kitą aprangą.

Maistas ir gėrimai

Jūs privalote gauti maisto ir gėrimų 3 kartus per dieną. Galite paprašyti gėrimų ir pertraukose tarp maitinimų.

Pasivaikščiojimas

Jeigu yra galimybė, Jums turi būti leidžiama kasdien išeiti pakvėpuoti grynu oru.

Jeigu blogai jaučiatės

Jeigu blogai jaučiatės ar reikia vaistų, paprašykite gydytojo pagalbos. Policijos pareigūnai iškvies gydytoją – ši paslauga yra nemokama. Galite pareikalauti kito gydytojo paslaugų, tačiau už tai gali tekti mokėti. Jums gali būti leista turėti reikiamų vaistų, tačiau prieš tai policijos pareigūnai turi pasitarti su gydytoju. Pirmiausiai Jums gali būti atsiųstas slaugytojas, bet jeigu Jums išties reikia gydytojo, jis bus iškvieistas.

Kiek laiko galite būti sulaikytas?

Jeigu Jums nepateikti kaltinimai, Jūs galite būti sulaikytas ne ilgiau kaip 24 valandas. Vyresniojo policijos inspektoriaus leidimu sulaikymo trukmė gali būti pratęsta. Jeigu Jums nepateikti kaltinimai, sulaikyti ilgesniam nei 36 valandų laikotarpiui galima tik turint teismo leidimą. Kartais vyresnysis policijos pareigūnas peržiūri Jūsų bylą ir patikrina, ar Jūs privalote čia būti. Tai yra vadinama peržiūra. Jeigu sugebate, turite teisę pareikšti savo nuomonę dėl priimto sprendimo.

Kai policijos pareigūnai Jus apklausia

- Patalpa turi būti švari, šilta ir apšviesta.
- Jūs neprivalote stovėti.
- Policijos pareigūnai privalo pasakyti savo pavardę ir laipsnį.
- Įprastu maitinimo metu Jums turi būti skirtas laikas pavalgyti, o praėjus maždaug dviem valandoms – atsigerti.
- Per 24 sulaikymo valandas mažiausiai 8 valandas turite ilsėtis.

Žmonės, kuriems reikia pagalbos

- Jeigu Jums nėra 17 metų arba jeigu Jūs turite protinį ar psichinį sutrikimą, tam tikrų policijos veiksmų metu su Jumis turi būti kitas suaugęs asmuo. Šis asmuo yra vadinamas Jūsų „lydinčiuoju suaugusiu asmeniu“.
- Jus lydintis suaugęs asmuo turi būti šalia, kai policijos pareigūnas dėsto Jums Jūsų teises ir aiškina, kodėl esate laikomas policijos nuovadoje. Šis asmuo turi būti šalia Jūsų tuomet, kai policijos pareigūnas skaito Jums policijos įspėjimą, ir kai esate apklausiamas.
- Kai būnate policijos nuovadoje, policijos pareigūnai gali atlikti kurį nors toliau nurodytą veiksmą. Jeigu policija atlieka kurį nors iš šių veiksmų, Jus lydintis suaugęs asmuo privalo nuolatos būti su Jumis:
 - Apklausia Jus arba prašo pasirašyti raštišką pareiškimą ar policijos pažymą.
 - Peržiūri Jūsų bylą.
 - Liepia nusirengti ne tik viršutinius rūbus.
 - Ima parodymus atpažinti.
 - Teikia Jums kaltinimus dėl nusižengimo.

Jeigu norite, patalpoje su advokatu galite pasikalbėti be lydinčiojo suaugusio asmens.

Vertėjo pagalba

Jeigu Jūs nemokate anglų kalbos, policija pasirūpins iškviešti Jūsų kalbą mokantį asmenį, kuris galėtų Jums padėti.

Jeigu esate kurčnebylys arba Jums sunku kalbėti, policija į pagalbą pasikvies Anglijos gestų kalbos / anglų kalbos vertėją.

Kai policijos pareigūnai pateiks Jums klausimus, vertėjas užrašys visus klausimus ir Jūsų atsakymus Jūsų gimtąja kalba, kuriuos prieš pasirašydamas aktą galėsite perskaityti.

Jeigu Jūs padarysite policijai pareiškimą, vertėjas perrašys šį pareiškimą Jūsų gimtąja kalba, kad galėtumėte jį patikrinti ir pasirašyti.

Užsieniečiai

Jeigu nesate anglas, galite pranešti policijos pareigūnams, kad norite susisiekti su savo šalies valdžios atstovais, ambasada ar konsuliniu skyriumi ir pranešti apie savo buvimo vietą bei sulaikymo priežastį. Jie gali Jus aplankyti arba pasirūpinti advokato paslaugomis.

Ypatingi atvejai

Advokato pagalba

Pasitaiko ypatingų atvejų, kai policijos pareigūnai gali Jus apklausti prieš pokalbį su advokatu. Informacijos apie tokius atvejus ieškokite leidinyje „Codes of Practice“. Šiame leidinyje yra išdėstytos policijos pareigūnų elgesio taisyklės Jums būnant policijos nuovadoje. Jeigu norite rasti išsamesnės informacijos apie tai, skaitykite taisyklių C dalies 6.6 punktą.

Nustatytas vienas ypatingas atvejis, kai policijos pareigūnai draudžia pasikalbėti su savo pasirinktu advokatu. Tokiu atveju policijos pareigūnai privalo Jums leisti pasikalbėti su kitu advokatu. Apie tai skaitykite policijos pareigūnų elgesio taisyklių C dalies B priede.

Pranešimas apie tai, kad esate sulaikytas

Pasitaiko ypatingų atvejų, kai policijos pareigūnai gali Jums neleisti su niekuo bendrauti. Informacija apie tokius ypatingus atvejus pateikta policijos pareigūnų elgesio taisyklėse. Apie tai skaitykite taisyklių C dalies B priede.

Girtumo testas

Jeigu Jus sulaikė dėl vairavimo išgėrus, Jūs turite teisę pasikalbėti su advokatu. Tai nereiškia, kad nepasikalbėjęs su advokatu, Jūs turite teisę atsisakyti patikrinimo alkokosteriu bei nesutikti atlikti kraujo ar šlapimo tyrimų.

Nepriklausomi tikrintojai

Kai kuriems visuomenės nariams leidžiama ateiti į policijos nuovadas be atskiro išpėjimo. Jie yra nepriklausomi tikrintojai savanoriai, kurie tikrina, ar tinkamai elgiamasi su sulaikytais asmenimis ir ar nepažeidžiamos jų teisės. Jūs neturite teisės reikalauti pasimatyti su nepriklausomu tikrintoju. Jeigu nepriklausomas tikrintojas apsilanko policijos nuovadoje Jūsų buvimo ten metu, jis tik gali patikrinti Jūsų gyvenimo sąlygas ir įsitikinti, ar nepažeidžiamos Jūsų teisės. Jeigu nenorite, Jūs neprivalote su jais kalbėtis.